

централізовану державу. Основна ланка місцевого самоврядування – комуни, кожна з яких має свій представницький орган – раду та мера, який обирається з числа депутатів ради. Мер та депутати муніципальної ради, які працюють на постійній основі, складають муніципалітет. В той же час мер є державним службовцем, чия діяльність здійснюється під контролем муніципальної ради та під адміністративним контролем комісара Республіки, який також спостерігає також за законністю рішень комуни у випадку необхідності звертається до суду про їх відміну (тобто щодо муніципальної ради принцип адміністративного контролю не діє).

Що ж стосується англосаксонської моделі то найбільш яскравим її представником напевно є США. Місцеве самоврядування США – підрозділ штату, сформована і яке здійснює свої повноваження у межах правової системи штату. Кожен штат самостійно визначає систему, структуру, повноваження місцевих органів, що у практиці може призвести до урізноманітнення підходів вирішення питань місцевого управління у різних штатах, розмаїттям правового статусу муніципальних одиниць. Особливості роботи органів самоврядування США полягає у: міські ради приймають на своїх засіданнях нормативно-правові акти у формі «резолуцій» (рішень); у голосуванні на засіданнях ради мер участі не приймає, однак має право «вето»; значний вплив на вирішення проблем міста мають мешканці міста. Для цього спеціалістами міської ради проводяться різноманітні опитування, анкетування, з метою з'ясування та вирішення найактуальніших проблем; з метою захисту інтересів територіальних громад мери об'єднуються в різноманітні організації - Асоціацію мерів (НОМА), яка лобіює законодавчі ініціативи, вигідні для муніципалітетів. Фінансова система США є досить децентралізована, її гнучкість полягає у можливості місцевого самоврядування робити перерозподіл коштів між загальним фондом та бюджетом розвитку в разі гострої необхідності [4, с.102].

Підсумовуючи викладене необхідно зазначити що реформування місцевого самоврядування в Україні має відбуватися шляхом децентралізації влади, тобто передачі повноважень з центру на місця з урахуванням можливості, доцільності і спроможності місцевими органами здійснювати останні. Загалом реформування адміністративної структур муніципальної влади має відбутися шляхом створення єдиного органу місцевого самоврядування, що в організаційному, конституційно-правовому та цивільно-правовому статусі представлятиме єдину структуру. Саме такий шлях відповідатиме європейським стандартам організації муніципального менеджменту і створить просту та демократичну систему управління населеними пунктами (їх об'єднаннями). На чолі такого органу (муніципалітету) стоятиме місцева рада, що визначатиме всю муніципальну політику і нести відповідальність за реалізацію всього кола повноважень (як власних, так і делегованих); розподіл конкретних повноважень у структурі цього органу має більш динамічний та ефективний характер [6, с.27]. Також хочу зазначити, що органам місцевого самоврядування має бути надано більш широке коло повноважень стосовно оподаткування, зокрема стосовно регулювання ставки місцевих податків.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР
3. Розпорядження Кабінет Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальних організацій влади в Україні»
4. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні : кол. монографія / В.О. Антонечко, М.О. Баймуратов, О.В. Батанов та ін. – К. :Атіка, 2007. – 864 с.
5. Евдокимов В.Б., Старцев Я.Ю. Місцеві органи влади зарубіжних країн: правові аспекти. М.: Спарк. 2001. С. 234.
6. Місцеве самоврядування в Україні: теорія і практика. Посібник для депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів /Б.А. Руснак. – Одеса, 2011. - 536 с.
7. Соляник К.Є. Муніципалітети як органи місцевого самоврядування в Україні / К.Є. Соляник // Аспекти самоврядування. – 2003. – № 2 (18). – С. 57

Загальні засади конституційного ладу України

Семенюк В.В., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Пустовіт Ж.М.**

Будь-яка конституція покликана встановити певні правила (принципи), за якими мають будуватися найважливіші суспільні відносини. Приписи конституції встановлюють

соціально-політичне обличчя держави, фіксують вихідні принципи їх функціонування й розвитку. В сучасній Конституції України цьому присвячено передовсім I розділ.

Ст. 1 Конституції України проголошує: «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна і правова держава» [1;4].

Характеризуючи державу як соціальну, Конституція передбачає орієнтацію на здійснення широкомасштабної та ефективної політики, виявом чого є забезпечення прав людини, формування доступних для різних верств систем освіти, охорони здоров'я і соціального захисту, підтримки малозабезпечених прошарків.

Ст. 2 Конституції проголошує Україну унітарною державою. Це означає, що в її межах немає інших утворень з ознаками суверенітету і правами вступати у відносини з іншими державами або вийти зі складу України [5; 33].

Ст. 5 Конституції України проголошує республіканську форму правління в Україні. В цій статті також зазначено: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом державної влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування» [1;4].

Конституція України закріплює за народом виключне право визначати і змінювати конституційний лад. Інакше кажучи, тільки з волі народу, виявленої на всеукраїнському референдумі, можлива зміна принципів організації та функціонування механізму держави.

Основні засади взаємовідносин держави й особи викладено у статтях 3 та 4 нової Конституції. Людина, її здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою суспільною цінністю. Саме права і свободи людини та їх втілення в реальність визначають основний зміст і спрямованість нашої держави. У ст. 3 закріплено принцип відповідальності держави за свою діяльність перед людиною. Він підтверджує серйозність проголошеного курсу на побудову правової держави.

Ст. 4 встановлює принцип єдиного українського громадянства. Підстави й порядок набуття й припинення громадянства визначені Законом.

Ст. 6 Конституції проголошує: «Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову» [1;5]. Реалізація цього принципу в практичній діяльності державного механізму покликана запобігти концентрації всієї влади в руках однієї особи чи одного органу, що, як свідчить історичний досвід, загрожує свавіллям у здійсненні керівництва державою. Важливою передумовою втілення в практику цього принципу є створення системи взаємних стримань і противаг між різними гілками влади. Для запобігання переваги однієї гілки влади над іншими необхідна чітко визначити компетенцію кожної з них та створити реальні можливості уникнути спроб будь-якої гілки влади виконувати неприцятанні їй функції.

У ст. 8, 9 та 19 Конституції викладено основні засади побудови та функціонування національної правової системи. До таких засад належать наступні:

- принцип верховенства права. «...Всі положення правових норм повинні неухильно втілюватись у життя. При цьому невиконання правових приписів не може бути виправдане будь-якими міркуваннями щодо їх політичної доцільності, своєчасності, справедливості тощо» [5;37];

- принцип найвищої юридичної сили Конституції. Всі без винятку закони та інші нормативно-правові акти мають прийматися тільки на основі та в цілковитій відповідності з конституційними нормами;

- наділення положень Конституції властивостями норм прямої дії. Це означає, що конкретні конституційні приписи повинні впливати на суспільні відносини безпосередньо, їх виконання не може відкладатись у зв'язку з відсутністю тих або інших роз'яснювальних актів;

- обов'язкова відповідність змісту міжнародних договорів, укладених Україною, положенням її Конституції;

- визнання ратифікованих міжнародних договорів частиною національного законодавства України;

- недопустимість примусу до виконання того, що прямо не передбачено законодавством. «...Тут йдеться не тільки про примусове здійснення тих або інших протиправних дій. Забороняється примушувати виконувати й такі дії, що не забороняються законом і спрямовані на досягнення позитивних результатів, але закон прямо не вимагає їх обов'язкового здійснення» [5;38].

- функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування виключно на

підставі, в межах та в спосіб, передбачені Конституцією та законами України.

Статті 10, 11 та 12 Конституції України регулюють основи національного розвитку та міжнародних відносин в Україні. Конституція визначила засади міжнародних відносин, закріпивши:

- принцип рівності всіх громадян незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі тощо;

- основні напрями державної політики у сфері міжнародних відносин.

Згідно зі ст. 11 Українська держава сприяє консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, а також розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України.

Статті 13, 14 та 16 закріплюють основні засади економічних відносин у нашому суспільстві. Конституція наголошує, що земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктом права власності українського народу.

Статті 17 та 18 Конституції України закріплюють основи забезпечення національної безпеки і зовнішньополітичної діяльності нашої держави. Конституція закріплює вихідні положення щодо захисту суверенітету, територіальної цілісності, економічної та інформаційної безпеки України, орієнтує зовнішню політику України на співробітництво з іншими країнами на засадах чинних норм і принципів міжнародного права.

Окрема увага приділяється в Конституції захисту конституційного ладу України. Українська держава захищає конституційний лад і забезпечує його стабільність.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. (частина перша) – О.: Негоціант, 2002. – 90 с.
2. Фрицький О.Ф. Конституційне право України. – К.: Юрінком-Інтер, 2002. – 536 с.
3. Комментарий к Конституции Украины (книга первая)/за ред. А.Г. Мучник, - К.: Парламентское издательство, 2003. – 398 с.
4. Основи конституційного ладу України/ А.М.Колодій, В.В.Копейчиков, С.Л.Лисенков, В.В.Медведчук. – К.: Либідь, 1997. – 206 с.

Грошова реформа в Україні

Серветник Ю., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук **Лазаренко Л.А.**

Грошова реформа - це цілеспрямовані перетворення, за допомогою яких здійснюються рішучі комплексні дії, спрямовані на оздоровлення економіки, фінансів, грошового обігу тощо. Актуальність нинішньої грошової реформи для України посилена ще й тим, що в процесі державотворення необхідно створити ефективну й надійну грошову систему. Вдосконалення грошової системи, зміна її якісних і кількісних характеристик відбувається в ході проведення грошових реформ.

За масштабами і глибиною перетворень грошова реформа класифікується як структурна, повна і широкомасштабна. Перебіг процесів її реалізації охопив створення нових грошей і системи їх обороту, започатковано реструктуризацію адміністративно-командної економіки і формування соціально орієнтованої ринкової економіки, набувають динаміки інші прогресивні процеси, які покликані забезпечити самостійне стабільне функціонування нової грошової системи України. До характерних ознак цієї грошової реформи належать: багатофакторна причинність і багатоцільове спрямування; тривалий період проведення (1991-1996рр.); застосування тимчасових грошей (купоно-карбованців) як перехідних; тривалий період використання купоно-карбованців та їх гіпервисоке знецінення; створення нового механізму емісії, інкасування і забезпечення грошового обігу та його регулювання; особлива соціальна спрямованість та ін. В процесі її підготовки і здійснення проведено оздоровлення фінансово-грошової системи, суттєво знижено інтенсивність інфляційного процесу, стабілізовано курс національної валюти, уповільнено темпи падіння рівня промислового виробництва й обсягів ВВП.

Багатоцільовий характер перетворень підготовчого періоду дозволяє виділити два його етапи:

1. перший (січень - листопад 1992 р.), коли здійснено емісію купоно-карбованців і забезпечено належну інфраструктуру його функціонування. Зокрема, здійснено розбудову Національного банку як емісійного центру, розроблено необхідну нормативно-законодавчу